

Andmekaitse Inspeksioon
Tatari 39
Tallinn 10134

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1, Tallinn 10122
(taotluse esitaja)

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	II sambast enne pensioniiga raha väljavõtmise mõjude analüüs
------------------	--

Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5) või	Jah
uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)	
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>	
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?	Erik Amann, 671 3819, andmekaitse@rmit.ee
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>	Ei
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>	Ei

1. Vastutava töötleja üldandmed ²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Rahandusministeerium, 70000272, Suur-Ameerika 1 10122 Tallinn Harju maakond Tõnu Lillelaid, tonu.lillelaid@fin.ee
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postii indeks</i>	

2. Volitatud töötleja üldandmed ³	
2.1. Volitatud töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	Sotsiaalministeerium, 70001952 Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn Magnus Piirits, magnus.piirits@sm.ee

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötlejad.

³ Volitatud töötlejate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötlejad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötleja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötleja on volitatud töötlejale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	
--	--

<p>3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus?</p> <p><i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i></p>	<p>Tegu on uuringuga, mille läbiviijaks on Rahandusministeerium, kes kaasab analüüsi töösse Sotsiaalministeeriumi.</p> <p>Isikuandmete kaitse seaduse §6 kohaselt on lubatud isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloouringu ning riikliku statistika vajadusteks ning lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil ja nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Lõikest 1 tulenevalt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul ning enne isikuandmete üleandmist teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadustel töötlemiseks asendatakse isikuandmed pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul andmetega. Palumegi võimalust kasutada antud uuringus registrite pseudonüümitud andmeid.</p> <p>Vastavalt Vabariigi Valitsuse seaduse § 65 on Rahandusministeeriumi valitsemisalas riigi eelarve-, ressursihaldus-, maksu-, tolli- ning finantspoliitika kavandamine ja elluviimine, majandusanalüüs ja -prognoos, riigiabialane nõustamine ja koordineerimine, raamatupidamise, audiitortegevuse, riikliku statistika, avaliku teenistuse ning riigivara ja riigihangetega seotud tegevus, riigi rahavoo juhtimine, välisvahendite kasutamise korraldamine, riigi antavate laenude ja riigigarantiide korraldamine, kohaliku omavalitsuse üksuste arendamine ja nõustamine, regionaalarengu, riigi- ja regionaalhalduse kavandamine ja koordineerimine ning ruumilise planeerimise alase tegevuse korraldamine ja järelevalve ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.</p> <p>Vastavalt Rahandusministeeriumi põhimääruse</p>
--	--

	<p>§ 30 lg 5 on Rahandusministeeriumi finantsteenuste poliitika osakonna ülesanne kujundada ja koordineerida finantssektori poliitikat, muu hulgas valmistab ette õigusaktide eelnõusid ning koordineerib nende rakendamist finantsjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantskirjaoskuse edendamise, panganduse ja kindlustuse ning muude finantsteenuste, samuti finantsturgudega seotud taristute toimimise ja finantssektorit kaasavate pensioni- ja teiste sotsiaalkindlustusskeemide valdkonnas.</p> <p>Sotsiaalministeeriumi põhimääruse kohaselt on Sotsiaalministeeriumi valitsemisalas on sotsiaalse turvalisuse, sotsiaalhoolekande, pensionisüsteemi kavandamine ja korraldamine, sotsiaalkindlustussüsteemide piiriülene koordineerimine, laste õiguste tagamine ja heaolu edendamine, puudega inimeste elukvaliteedi edendamine ja sellealase tegevuse koordineerimine, rahva tervise kaitse, tervishoid ja tervisesüsteemi arendamine, ravikindlustus, ravimid ja meditsiiniseadmed ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.</p>
--	---

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk?

Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.

2025. aasta alguses möödus neli aastat II samba muudatustest, millega lubati II sambast raha välja võtta enne pensioniiga. 2025. aasta alguseks oli raha väljavõtmise avaldusi esitanud üle 250 tuhande inimese ja väljavõetud summa ulatus üle 2 miljardi euro.

Tegemist on olnud pensionisüsteemi jaoks väga olulise muudatusega, mille tegelik kogumõju selgub kaugemas tulevikus. Muudatuse mõju on praeguseks hinnatud üldisel tasemel, sest ei ole teada II sambast raha väljavõtnud inimeste pensioniõiguste suuruseid (I ja III sammas) ning muid sissetulekud, et hinnata täpsemalt nende hakkamasaamist pensionieas.

Teisalt on tekkinud poliitikutel soovid ja mõtted praegust süsteemi uuesti muuta. Kõiki uusi muudatusi tuleb aga varasemast oluliselt detailsemalt analüüsida, sest kuigi muudatus võib esmapilgul tunduda marginaalne, siis võib lihtsalt tekkida olukord, kus süsteemis raha väljavool suureneb või tekib hoopis nn „fondijooks“ (raha võtavad välja ka need inimesed, kes seda muidu ei plaaninud).

Sotsiaalministeeriumis on olemas pensioninõustamise teenus. Nõustamisteenus on asjakohane ja erapooletu ning sobib eelkõige tööealistele. Pensionitarkuse nõustajad korraldavad asutustele, kollektiividele ja huvirühmadele tasuta infotunde. Selleks, et nõustamisteenust paremini sihitada ka II sambast raha väljavõtnud inimeste, kelle oodatav pension tulevikus on väiksem, hulgas, tuleks neid enne täpsemalt profileerida.

Käesoleval uuringul on järgmised eesmärgid:

- 1) Hinnata II sambast väljavõetud raha mõju pensioni suurusele.
- 2) Hinnata raha väljavõtnud inimeste vajadust toetustele (riik ja KOV).
- 3) Analüüsida uute poliitikamuudatuste vajalikkust ja mõju.
- 4) Sihitada täpsemalt riiklikku pensioninõustamise teenust.

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Isikuandmete töötlemine on vajalik, et selgitada välja inimeste tegelikud pensioniõigused kõikides pensionisammastes ja isikute sotsiaaldemograafilised tunnused. Ühendatud pensioniandmetest on näha pensioniõiguste ja pensionide suuruste tervikpilti, mille abil on võimalik täpsemalt analüüsida ja prognoosida pensionide suuruseid, pensionäride vaesusriski, pensionisüsteemi muudatuste mõju jms.

Et eraldiseisvalt ei ole üheski registris korraga informatsiooni kõikide pensionisammaste kohta, siis on vajalik isikuandmete töötlemine, et saaks analüüsida pensionisüsteemi tervikpilti.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Riigi ülesandeks on vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele tagada inimestele abi vanaduse korral, seda tehakse peamiselt pensionisüsteemi abil. Pensionisüsteem puudutab igat inimest – pensioniks kogumine algab tööelu alguses ja kestab ca 45 aastat, pärast seda u 20 aastat on inimene vanaduspensioni saaja. Pensionikulud moodustavad riigieelarvest ca 1/5, mis tähendab, et selle jätkusuutlikkus omab kõige suuremat mõju riigieelarve rahalisele jätkusuutlikkusele. Samas on Eesti rahvastik vananemas, tööeline elanikkond vähenemas ja praegune suhteliselt madal pensionite tase veelgi vähenemas. Madal pensionite tase on jätnud ca 40% pensionäridest suhtelisse vaesusesse eelnevalt nimetatud tegurite tõttu.

Riigi eesmärgiks on tagada elanike majanduslik toimetulek efektiivse sotsiaalkaitstesüsteemi kaudu ning püsiva ja kvaliteetse pensionipoliitika läbiviimiseks on vaja kvaliteetseid alusandmeid.

Uuringu väljundit vajavad oma töös eelkõige Rahandusministeerium, kuid ka Sotsiaalministeerium, pensionipoliitika kujundamiseks. Täpsemate andmetega on võimalik paremini hinnata II samba reformi mõju nii pensionisüsteemile kui ka riigieelarvele. Senise kogemuse pealt on tekkinud ideed praegust süsteemi uuesti muuta. Raha väljavõtmise reeglite muutmine nõuab detailset ja täpset analüüsi, et poliitikamuudatuse mõju oleks soovitud suunas. Analüüsi tulemused aitavad samuti paremini sihitada pensioninõustamist. Uuringu tulemused võivad mõjutada kõiki pensionikogujaid ja omab ka riigieelarvele olulist mõju.

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt

andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

Analüüsi sisuliseks läbiviijateks on Rahandusministeerium, volitatud töötlejana kaasatakse Sotsiaalministeeriumi.

Analüüsiga seotud andmeandjad (registripidajad) on järgmised: Sotsiaalkindlustusamet (SKA), AS Pensionikeskus ja Rahvastikuregister (vastutav töötleja Siseministeerium).

Andmete liikumine uuringus on kavandatud nii, et oleks võimalikult lühike andmete liikumise tee ja andmeid töötleks minimaalselt vajalik hulk inimesi. Sotsiaalkindlustusamet genereerib igale isikukoodile vastava unikaalse ID (UID). Pseudonüümitud registriandmed liiguvad registripidajatelt rahandusministeeriumisse. Rahandusministeerium edastab koondandmed ID kaardiga krüpteeritult Sotsiaalministeeriumile.

Isikuandmete töötlemine on vajalik andmete koondamiseks ning teatud isikuliste kategooriate loomiseks, et viia seejärel läbi kvantitatiivne statistiline analüüs. Erinevad registriandmed seotakse unikaalsete isikule omastatud koodidega (UID). Isikuandmete sidumine ja andmete töötlemine toimub järgides põhimõtteid, mis tagavad selle, et isiku kohustuste mahtu ei suurendata ning tema õigusi ei kahjustata.

1. Isikuandmed on nähtavad vaid registripidajatele. Pensionikeskus loob igale inimesele unikaalse koodi (UID) ning edastab selle ka teistele registritele.
2. Päringutes palume koondada andmeid, mis on registripidajatel juba olemas. See tähendab, et andmesubjektide poole ei pöörduta eraldi andmete kogumiseks ning andmesubjektidel ei teki täiendavaid kohustusi. Iga andmeallikas teeb registrist päringu statistiliseks analüüsiks vaid vajaliku minimaalse andmekoosseisu kohta.
3. Kõik registripidajad edastavad enda andmed rahandusministeeriumile pseudonüümitud kujul. Ehk statistiliseks analüüsiks koostatud andmestikus on päringu andmed UID-dega. Rahandusministeeriumil puudub võimalus isikukoodi UID-dega seostada (ehk puudub võti) ja seega ei ole võimalik andmeid otseselt isikuid tuvastavale kujule tagasi viia.

Andmete edastamise protsessis on kirjeldatud, et pärast andmestike koostamist ning edastamist hävitavad registripidajad võtme ehk nimekirjad isikukoodidega, mis näitavad isikukoodi ning UID vastavust, samuti hävitab iga registripidaja uuringu läbiviijale edastatud andmestiku.

Koostatud pseudonüümitud andmebaasi osas tagatakse konfidentsiaalsus ning selles olevaid andmeid ei ole lubatud kopeerida, levitada ega avalikustada kolmandatele osapooltele. Kõik tulemused esitatakse statistilise analüüsina üldistatult kujul. **Mõlemas ministeeriumis (rahandusministeerium ja sotsiaalministeerium) töötleb pseudonüümitud isikuandmeid ainult üks inimene. Andmete töötlemine toimub isiklikul kaitstud võrgukettal, millele puudub teistel töötajatel ligipääs. Isikuandmeid teistele töötajatele või kolmandatele osapooltele ei jagata. Avaldatakse ja jagatakse ainult koondandmeid, mis on tuletatud vähemalt viie inimese andmete põhjal. Mõlema ministeeriumi arvutitöökohad on läinud üle ATK2.0-le, mis tähendab, et arvutisse ja võrgukettale ligipääsemiseks on vajalik enne võrguketast lahti krüpteerida ning alles siis on võimalik arvutisse sisse logida kas biomeetriliselt või ID kaardiga.**

Isikuandmete töötlemine ei kahjusta andmesubjektide õigusi ega muuda nende kohustuste mahtu, kuna uuringuprojekti lõpptulemuseks on teaduslik üldistus. Andmetöötleja lähtub andmete töötlemisel isikuandmete töötleja üldjuhendis toodud andmete töötlemise põhimõtetest.

Arvestades kaitsemeetmeid on andmelekkete tõenäosus väga väike. Juhul, kui selline olukord peaks ikkagi tekkima, siis kõik andmed on pseudonüümitud, mistõttu ei ole neid andmeid

võimalik isikutega otseselt siduda. Samuti on seda keeruline teha kaudsel tuletamisel, sest pensionidega seotud spetsiifilised andmed on pidevas muutumises. Võimalikud lekkivad andmed ei ole ka delikaatsed isikuandmed. Andmeleke võib eelkõige tekkida ainult juhul, kui andmete töötledjad ise saadavad selliseid andmeid kolmandatele osapooltele. Siiski töötledjaid on ainult kaks, kes omavad selles vallas pikaajalist kogemust.

Info kõigi ministeeriumi poolt läbiviidavate uuringute ja analüüside kohta avaldatakse ministeeriumi lehel. Lehte ja sellel kajastuvat infot hoitakse ajakohasena. Inimestel on võimalik lehel tutvuda uuringute ja analüüside eesmärkide, andmekoosseisude ja analüüsi kokkuvõtliku teabega.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani?

Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis ⁴ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

Isikuandmete allikad hõlmavad järgmisi registreid ja registripidajaid:

- Sotsiaalkaitse infosüsteem (Sotsiaalkindlustusamet);
- Pensioniregister (AS Pensionikeskus);
- Rahvastikuregister (Siseministeerium);

Andmete komplekteerimine ning edastamine toimub järgmise skeemi alusel:

Sotsiaalkindlustusamet koostab andmete sidumiseks vajalikud andmebaasid ehk isikukoodide ja genereeritud unikaalse koodidega (UID) andmebaasi. Sotsiaalkindlustusamet saadab andmete sidumiseks vajalikud **UID-d DigiDoc4-ga** krüpteeritud teiste andmepäringusse kaasatud registrite volitatud töötledjatele.

Teised registrid lisavad Sotsiaalkindlustusametist saadatud andmete sidumiseks **UID-le** nende registrit päritavad andmed, eemaldades isikukoodid. **Seejärel saadavad kõik registripidajad oma andmed koos UID-ga DigiDoc4-ga** krüpteeritud rahandusministeeriumile, kes seob kõikidelt registritelt saadud andmefailid, mille tulemusena loodud andmebaas on kvantitatiivanalüüsi aluseks. Rahandusministeerium edastab koondandmed **DigiDoc4-ga** krüpteeritud Sotsiaalministeeriumile.

Kuna analüüsi teostamiseks on vaja Sotsiaalkindlustusametist ka muid andmeid peale andmete sidumiseks vajalike andmetike, siis nende andmetega viib Sotsiaalkindlustusamet läbi sama protseduuri, mis teised registrid.

Registrite vahel muud andmevahetust peale Sotsiaalkindlustusametist teistele registritele saadavate andmete sidumiseks vajalike andmebaaside liikumise ei toimu. Töö teostajale isiku otsest tuvastamist võimaldavaid andmeid (isikukood, nimi) ei edastata.

Registrid hävitavad uuringu eesmärgi saavutamiseks loodud andmestikud, sh nimekirjad isikukoodide ja UID vastavustest, hiljemalt **1. detsember 2025**.

Sellist andmete ühendamise lahendust on varasemalt korduvalt kasutatud. Näiteks võib siin tuua Sotsiaalministeeriumi analüüsi ja AKI taotluse – „Pensionisüsteemi finantsilise ja sotsiaalse jätkusuutlikkuse analüüs“.

⁴ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

--

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatsetakse ning kui palju neid on.

Andmeid soovitakse kõigi 2021-2024 elus olnud Eesti elanike kohta, kelle andmed on Sotsiaalkindlustusametil olemas, vanuses 18-60 aastat. Valimi orienteeruv suurus on 800 000 isikut.

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Andmeid küsitakse 2024. aasta lõpu seisuga ja sisaldab inimesi, kes olid elus perioodil 2021-2024.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada tootluse lisana (nt tabelina).

Sotsiaalkaitse infosüsteem:

- Isikukood
- Pensioni liigi kood seisuga 31.12.2024
- Esmase pensioni määramise aasta
- Määratud pension suurus seisuga 31.12.2024
- Pensioniõiguslik staaž seisuga 31.12.2024
- Pensioniosakute summa seisuga 31.12.2024
- Pensioniosakud aastatel 2020, 2021, 2022, 2023 ja 2024.

Pensionikeskusest:

- Isikukood
- Sünniaasta
- Sugu
- Keele eelistus
- II samba kontojääk (raha) seisuga 31.12.2024
- III samba kontojääk (raha) seisuga 31.12.2024
- II samba investeerimiskontole kantud summa seisuga 31.12.2024
- II sambast raha väljavõtmise avalduse kuupäev
- II samba sissemaksete peatamise kuupäev
- II samba kehtiv maksemäär
- II sambast väljavõetud summa seisuga 31.12.2024
- III sambast väljavõetud summa seisuga 31.12.2024
- II samba personaalne IRR tootlus seisuga 31.12.2024
- Aktiivne II samba pensionifond
- Mitmes II samba pensionifondis on inimesel osakuid
- Kohtutäituri arestitud summad

Rahvastikuregister:

- Isikukood
- Elukoht (KOV täpsusega),
- Kodakondsus
- Kõrgeim haridustase

- Laste arv
- Surma aasta

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

- Isikuandmete allikad hõlmavad järgmisi registreid ja registripidajaid:
- Sotsiaalkaitse infosüsteem (Sotsiaalkindlustusamet);
- Pensioniregister (AS Pensionikeskus);
- Rahvastikuregister (Siseministeerium).

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Andmed pseudonümiseeritakse kohe registrite juures vastavalt punktile 7. Vastutava ja volitatud töötlejani jõuavad pseudonümiseeritud andmed.

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.

Pseudonümiseeritakse isikukoodid, andmekoosseis on toodud punktid 9.2.

10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.

Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.

Unikaalse koodi (UID) loob uuringu alguses Sotsiaalkindlustusamet. Teised registrid kodeerivad sama koodiga oma registrist päritud andmed. Genereeritud unikaalne kood ja isikukood liiguvad vaid eri registrite vahel, vastutatavale ning volitatud töötlejale seda infot ei esitata. **Registrid kustutavad päringus küsitud andmestikud ja koodid 1. detsembriks 2025. Registrid kinnitavad kirjalikult, et nad on need andmed kustutanud.**

10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus.

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg.

Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.

Isikuandmed kustutakse/hävitatakse pärast kogumise eesmärgi saavutamist. Registrid kustutavad päringus küsitud **andmestikud ja koodid 1. detsembriks 2025. Eelkõige on oluline koodide säilitamine umbes kuus kuud peale andmete edastamist, sest praktika on näidanud, et analüüsi käigus võib selguda vigu andmekoosseisus.** Rahandusministeerium ja Sotsiaalministeerium kustutavad isikuandmed hiljemalt 31.12.2027. Andmete selline säilitamise aeg on vajalik poliitikamuudatuste analüüsimiseks, mis võivad tulla 2027. aasta riigikogu valimistest. Sellised poliitilised soovid on juba rahandusministeeriumile teada. Pikem periood ei ole vajalik, kuna selleks ajaks on andmed analüüside jaoks vananenud.

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest?

Jah/ei

Jah

11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁵	Isikuandmete töötlemine on ette nähtud seaduses, välislepingus või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohaldavas õigusaktis. Andmesubjekti teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud: • andmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekti huve, sest väljund on teaduslik üldistus.
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	Teavitus toimub Rahandusministeeriumi veebilehel, kus tuuakse välja valimi suurus, andmekoosseis ja uuringu eesmärk.
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused⁶?	<u>Privaatsussäted Rahandusministeerium</u>

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse⁷ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	Ei
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	-
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	-

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

Merike Saks
(allkirjastaja ees- ja perenimi)⁸

Digitaalselt
(allkiri ja kuupäev)

⁵ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

⁶ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

⁷ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

⁸ Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).